

Programma Inspiratiedag Implementatie Omgevingswet dinsdag 19 januari 2021

Inspireren tot actie: oefenen, testen en doen!!

In het laatste jaar voor inwerkingtreding van de Omgevingswet moet er nog veel gebeuren. Tijdens de derde online Inspiratiedag op 19 januari 2021 dragen we daaraan bij door verschillende praktijkverhalen een podium te geven en in te zoomen op verschillende vraagstukken. Bijvoorbeeld met de insteek vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) of het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

We realiseren ons dat nog niet iedereen even ver is en dat er nog volop zaken ter discussie staan. Maar we tonen graag wat er al is, zonder de lat voor anderen te hoog te willen leggen. Het thema is niet voor niets: oefenen, testen en gewoon DOEN!! Dat is wat we ook dit laatste jaar samen oppakken.

Nieuw: avondprogramma

Nieuw is het avondprogramma dat vooral gericht is op raadsleden en lijn- en programmamanagers. Verplichte participatie en overdracht van het programma naar de lijn staan hierin centraal. Net als een zelfsimulatie waarmee duidelijk wordt hoe ver uw organisatie is bij het inrichten van VTH. Doe er uw voordeel mee!!

[Meld u snel aan voor de Inspiratiedag op 19 januari a.s.](#)

Dagprogramma

11.00 – 12.00 uur: Plenaire deel

11.00 uur: Tafelgesprek, waarbij we ingaan op het testen en best practices, wat er in de regio nodig is, welke behoeften er zijn, wat we al hebben bereikt en wat we het komende jaar nog op ons pad verwachten. Kortom, handige en praktische tips en voorbeelden van hoe het (ook) kan.

11.30 uur: Prijsuitreiking van de Aandeslag-Trofee 2020. De 3 genomineerden pitchten hun project, waarna de stemming plaatsvindt.

12.00 uur: Pauze

Workshops tijdens de Inspiratiedag zijn:

Workshops met thema Oriënteren (1)

Staat uw organisatie al op scherp of zijn er onderdelen waar tips en tricks van anderen kunnen helpen? Door u te oriënteren op dat wat er al is of hoe anderen het hebben aangepakt, hoeft u niet opnieuw het wiel uit te vinden.

Workshops met thema Vergunningverlening (2)

Vanaf 1 januari 2022 dienen gemeenten, omgevingsdiensten, provincies, waterschappen en Rijkspartijen vergunningen te verlenen volgens de nieuwe regels van de Omgevingswet en via het digitale systeem van het DSO. Via het Omgevingsloket kunnen initiatiefnemers een aanvraag indienen en komt deze via het DSO bij het bevoegde gezag. Is uw organisatie al aangesloten op het DSO? Heeft u afspraken gemaakt over samenwerking bij afhandeling? Weet u wat er verandert in de nieuwe regels en hoe het DSO werkt? Met andere woorden: bent u er klaar voor?

Workshops met thema Toezicht en handhaving (3)

Toezicht en handhaving verloopt vanaf 1 januari 2022 volgens de nieuwe regels van de Omgevingswet. Dit betekent bijvoorbeeld dat het begrip 'inrichting' verdwijnt en dat er toezicht wordt gehouden en gehandhaafd gaat worden op activiteiten. De zorgplicht (de algemene en specifieke) krijgt een prominenter rol en ook de samenwerking met andere overheden wordt belangrijker. Weet u wat er voor u verandert en bent u voorbereid op deze veranderingen? De workshops hebben een praktische insteek.

Ronde 1:

12.30 – 13.15 uur

Thema 1. Vragenbomen toepasbare regels

Door: Bram Krajenbrink, juridisch medewerker bij de gemeente Dronten

In de workshop toont Krajenbrink welke aanpak de gemeente Dronten heeft gekozen om klaar te zijn voor de komst van de Omgevingswet op het gebied van toepasbare regels. De gemeente heeft een pilot toepasbare regels georganiseerd om ervaring op te doen met het onderwerp. De spreker neemt u mee in de manier waarop de pilot tot stand kwam en welke ervaringen zijn opgedaan. U ziet ook welk vervolg is gegeven aan de pilot en wat de actuele stand van zaken is.

Thema 2. Inrichten van een initiatievenproces / Omgevingstafel

Paneldiscussie door Hanneke Kunst (projectleider interbestuurlijke dienstverlening Aan de slag met de Omgevingswet/VNG) met:

- Sigrid Bosten, Rijkswaterstaat
- Chantal Jeuriens, Waterschap Zuid-Limburg
- Ralf Defaux, gemeente Gulpen-Wittem
- Tom Bischops, Regionale Implementatie coach (RIO) in Limburg, VNG

Bij complexere aanvragen moeten overheden al vanaf de start goed samenwerken. Vaak wordt daarbij gebruikgemaakt van de Omgevingstafel. Hoe doet u dat? En wat heeft u van elkaar nodig om in de geest van de wet te werken en tegelijkertijd het proces voor alle overheidspartijen richting initiatiefnemer goed te laten verlopen? En hoe bouwt u aan onderling vertrouwen? De workshop biedt inzicht in de praktijk door bij verschillende ervaringsverhalen stil te staan.

Thema 3. Wat betekent de Omgevingswet voor toezichthouders en handhavers?

Door: Gijs van Luyn, juridisch adviseur Informatiepunt Omgevingswet

Doelgroep: toezichthouders en handhavers

Niveau: basis

In deze workshop, die ingaat op vraagstukken voor alle bevoegd gezagen, behandelen we de belangrijkste veranderingen op een praktische manier. Een paar onderwerpen die de revue passeren, zijn:

- Afwijken van de rijksregels: onder de Omgevingswet zal het vaak voorkomen dat een rijksregel niet van toepassing is, omdat er met maatwerkvoorschriften en maatwerkregels van wordt afgeweken.
- Voor wie gelden de regels? Een handhaver constateert een overtreding. Wie kan hij aanspreken? Degene die de overtreding begaat, zijn chef, het bedrijf waar ze bij werken?
- Overgangsrecht: wat gebeurt er met handhavingsbeschikkingen die nog lopen op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt?
- De specifieke zorgplichten: wanneer valt een bepaalde gedraging onder een specifieke zorgplicht en hoe motiveert u een handhavingsbeschikking?

13.15 uur: Pauze

Ronde 2:

13.45 – 14.30 uur

Thema 1. Annoteren en publiceren van staalkaarten

Door: Arjan Kloosterboer, omgevingsarchitect Omgevingswetteam bij VNG

Doelgroep: degenen die zich bezig (gaan) houden met het opstellen van het omgevingsplan, met het digitaliseren daarvan en/of met het opstellen van toepasbare regels

Niveau: voorkennis niet vereist

Deze workshop gaat in op het annoteren en behandelen we voorbeelden uit de staalkaarten. Het geeft u inzicht in het gebruiken van de verschillende typen annotaties en de keuzes die u daarbij kunt maken.

Wilt u meer inzicht in het annoteren van regels in het omgevingsplan? De VNG stelt staalkaarten op met voorbeeldregels. De staalkaarten worden met annotaties en toepasbare regels gepubliceerd. De ervaringen met het annoteren zijn opgenomen in een handreiking die binnenkort beschikbaar komt.

Thema 2. Samenwerkingsafspraken voorfase en vergunningen

Door: Wouter Schenk, projectleider Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

De regio Zuidoost-Brabant heeft het afgelopen jaar gewerkt aan het opstellen van samenwerkingsafspraken voor de voorfase (verkennen & begeleiden initiatief), de vergunningprocedure (regulier & uitgebreid) en de meldingsprocedure. De afspraken en het resultaat bestaan onder andere uit:

- 4 procesplaten

- beschrijvingen van de verschillende rollen en processtappen in het ketenproces
- de contactmomenten waar men elkaar als partners nodig heeft
- levertermijnen en de wijze waarop informatie of verzoeken en adviezen worden overgedragen tussen de partners

Het pakket wordt in februari 2021 opgeleverd, samen met een Plan van Aanpak om er mee te gaan oefenen en om eind 2021 klaar te zijn.

In de workshop krijgt u op een praktische manier uitleg over de aanpak en het resultaat, dat startte als Pilot Omgevingsloket/DSO in het kader van de regionale samenwerking Omgevingswet.

Thema 3. Van inrichting naar activiteit... hoe doet u dat?

Door: Edwin Voogd, adviseur Activiteitenbesluit Omgevingswet bij Rijkswaterstaat en Gertie van de Coevering, jurist omgevingsrecht bij de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Doelgroep: toezichthouders en handhavers

Niveau en doelgroep: basis

In deze workshop bespreken we waar u als toezichthouder tegenaan loopt als u vanuit het huidige Activiteitenbesluit of vanuit een vergunning kijkt naar 2022, bijvoorbeeld voor een milieubelastende activiteit. Waar vindt u de regels en wat zijn die regels? En wat verandert er nu eigenlijk echt?

In de workshop kijken we samen met de Omgevingsdienst naar deze situatie. Aan de hand van een bestaande casus stellen we de deelnemers 3 tot 5 vragen over overtreding van voorschriften en voorschriften uit een oude vergunning. Daarbij leggen we een relatie met de bruidsschat.

14.30 uur: Pauze

Ronde 3:

15.00 - 15.45 uur

Thema 1. Ja mits... wat betekent dit voor de waterschapsverordening?

Door: Bertjan Kaan, adviseur informatiemanagement, en Wouter Zorg, jurist bij Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR)

Deze workshop gaat in op de Scrum/Agile-aanpak en de uitdagingen die het HDSR tegenkomt bij het werken in een digitaal tijdperk. Ook komt aan bod wat de 'Ja, mits'-grondhouding van de Omgevingswet betekent voor de waterschapsverordening. Bijvoorbeeld bij het vormgeven van regels, het incorporeren van de bruidsschat en participatie.

Thema 2. Een VTH-systeem implementeren. Wat moet ik testen?

Door: Ewald te Koppele, informatieadviseur bij Meerinzicht en Adrie van Bohemen, Expertteam Migratie DSO (programma Aan de slag)

Doelgroep: vergunningverleners, projectleiders DSO, informatieadviseurs ICT en applicatiebeheerders

Niveau: basis en gevorderd

Wat komt er allemaal kijken bij het implementeren van een VTH-systeem? U krijgt tips en adviezen. Valkuilen uit de praktijk worden toegelicht. Tijdens de workshop is er voldoende ruimte voor het stellen van vragen.

Thema 3. Digitaal samenwerken bij toezicht & handhaving

Door: Hans van Diën, projectleider ICT&IV (samenwerking DSO-VTH), provincie Utrecht
Doelgroep: toezichthouders die meer willen weten over de mogelijkheden en de projectaanpak van digitaal samenwerken bij toezicht & handhaving (T&H).

Toezicht en handhaving zijn onderdeel van de 'beleidscyclus' Omgevingswet. Én T&H zijn in de praktijk een vervolg op vergunningverlening of het ontvangen van een melding. Het samenwerken in de keten versterkt het effect van het 'naleefgedrag' en voorziet de beleidscyclus van feedback.

In de workshop staat de projectaanpak centraal. We behandelen het projectdoel. Ook gaan we in op de bruikbaarheid van de Samenwerkingsfunctionaliteit in de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV) voor T&H, de voorbereiding van alternatieven en waar we nu staan. Maar ook de verwachtingen en leerpunten zijn onderdeel van de workshop.

15.45 uur Plenaire afsluiting

Avondprogramma

19.00 - 20.00 uur: Workshop voor raadsleden:

Keuze bij verplichte participatie en uitleg van de Route 2022

Door: Pascale Georgopoulou, senior projectleider programma invoering Omgevingswet bij de VNG, en Wimfred Grashoff, programmamanager Digitalisering en Ontsluiting Omgevingsplan VNG.

De raad kan activiteiten die niet passen binnen het omgevingsplan (buitenplanse omgevingsplanactiviteiten) aanwijzen voor verplichte participatie. Dat is een keuze. En om die keuze als raadslid te maken, wilt u weten welke gevolgen dat heeft voor uw gemeente en de samenleving. Zowel op de korte als langere termijn.

In deze sessie voor raadsleden gaan we hierover in gesprek. Dat doen we aan de hand van het *structurele-effectenmodel* van de VNG. We passen het model toe op verplichte participatie en bekijken de keuzes en gevolgen.

Daarnaast geeft Wimfred Grashoff (VNG) een korte toelichting van circa 15 minuten op Route 2022.

19.00 - 20.00 uur: Workshops voor lijnmanagers:

Hoe ver is uw organisatie met het inrichten van vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingswet?

Door: Patricia Palmen, adviseur Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingswet bij de VNG, en Jacco Albers, programmamanager Omgevingswet bij de gemeente Zwolle

Niveau: bekendheid met de Omgevingswet en implementatie VTH is gewenst

Bijzonderheden: maximaal 20 deelnemers

Tijdens deze workshop gaan we met de deelnemers na wat er volgens hen klaar moet zijn voor VTH en de Omgevingswet. Dat doen we op basis van onze ervaringen en werkende processen. Daarvoor hebben we 25 conceptvragen voorbereid die als zelfsimulatie kunnen dienen. Zijn dit volgens de deelnemers de goede vragen en wat staat er op de agenda voor de komende maanden?

Warme overdracht van programma naar de lijn?

Door: Martin van Bers, programmamanager Implementatie Omgevingswet bij de gemeente Tilburg, en Jeanet Rintjema, programmamanager Implementatie Omgevingswet bij de gemeente Leidschendam-Voorburg

De opgave van de Omgevingswet is groot en wordt in veel gemeenten programmatisch aangepakt. De samenwerking met de lijnafdelingen is daarbij cruciaal! In deze workshop aandacht voor 2 praktijkvoorbeelden (vanuit Leidschendam-Voorburg en Tilburg). Er is vooral ook ruimte om met elkaar in gesprek te gaan, bijvoorbeeld aan de hand van een paar stellingen.

Hoe organiseert u de samenwerking? Waar zitten de grootste uitdagingen en hoe zorgt u ervoor dat u de gezamenlijke opgave tot een succes kunt brengen? Laat u inspireren, zoek naar de herkenning en deel uw eigen ervaringen in deze workshop. Een belangrijk, maar ingewikkeld onderwerp.